

SMĖLIO MAIŠŲ PYLIMAI APSISAUGOJIMUI NUO POTVYNIŲ

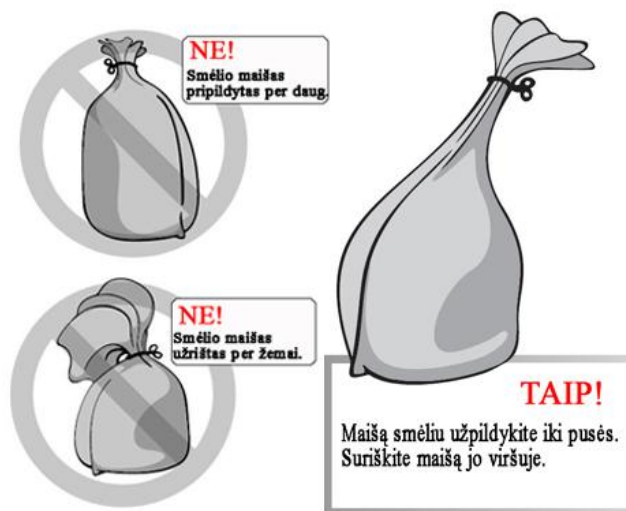
Tikslas: Žmonėms apsaugoti save ir savo turtą nuo potvynio sukeltųjų padarinių.

Smėlio maišai

Maišai gali būti pagaminti iš įvairių medžiagų, bet labiausiai paplitę ir dažniausiai naudojami polipropileno maišai, kurių išmatavimai yra: plotis - 35-40 cm, aukštis – 60-70 cm. Gali būti ir kitokių dydžių maišai, bet patogiausia, kai pripildytas smėliu maišas sveria apie 15-18 kg.

Smėlis yra medžiaga, su kuria lengviausia dirbti pildant maišus. Moliu pripildyti maišai tai pat sudarytų gerą pylimą, tačiau dirbti su šia medžiaga yra kur kas sudėtingiau.

Maišą smėliu reikia pripildyti iki pusės. Užrišti reikia maišo viršuje (1 pav.).

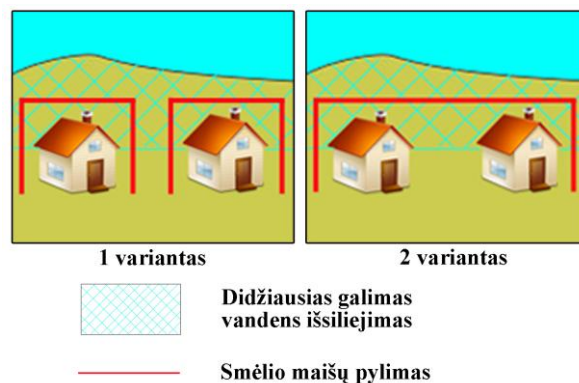

1 pav.

Smėlio maišų pylimo statymas

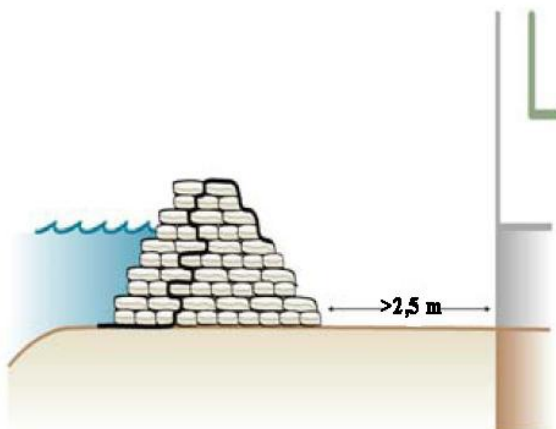
Būdai:

Įvertinus didžiausią galimą vandens išsiliejimo teritoriją, smėlio maišų pylimu galima apsitverti kiekvienai sodybai atskirai. Esant greta kelioms sodyboms, patariama apskaičiuoti ar bendras sodybų aptvėrimas nebūtų ekonomiškėnis. Tai sumažintų resursų, reikalingų pylimo statymui, kiekį (2pav.).

2 pav.

Vietos nustatymas:

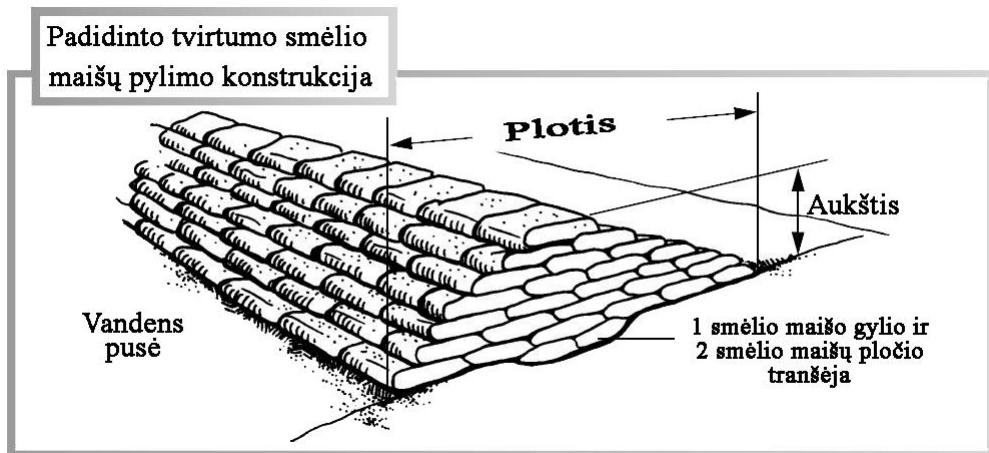

- Pylimo pagrindo plotas turi būti švarus nuo sniego ir ledo.
- Siekiant išvengti potvynio vandens pratekėjimo po pylimu, nereikia pylimo konstruoti ant porėtos žemės.
- Pylimas turėtų būti mažiausiai 2,5 m nuo pastato pamatų (3 pav.). Tai padeda išvengti pamatams daromos žalos, taip pat yra vietos žmonėms bei įrangai judėti. Be to, tai yra

apsauginis plotas, jei prireiktų konstruoti aukštesnį (o taip pat ir platesnį) pylimą.

3 pav.

- Norint pastatyti tvirtesnį ir saugesnį pylimą, rekomenduojama padaryti vieno smėlio maišo gylio ir dviejų smėlio maišų pločio tranšėja, kurią reikia iškloti smėliu pripildytais maišais (4 pav.).

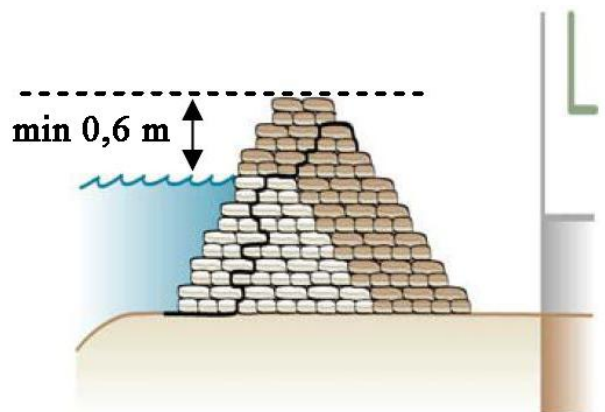
4 pav.

Konstrukcija:

Pylimo dydis

- Pylimo dalis, esanti virš prognozuojamo potvynio vandens lygio, turi būti mažiausiai 0,6 m (5 pav.).

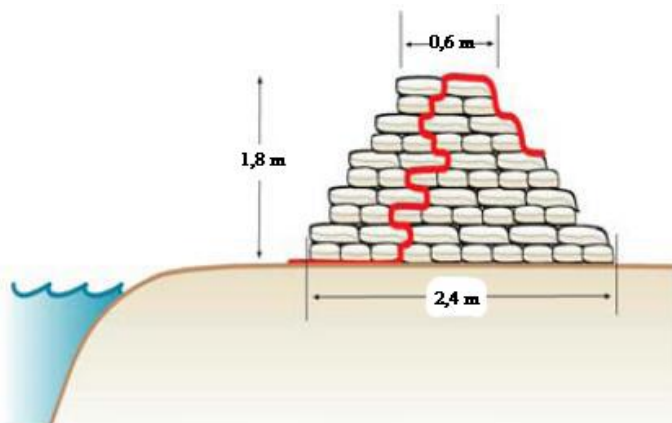
Prognozuojamas potvynio vandens lygis + 0,6 m = Pylimo aukštis

5 pav.

- Sudrėkęs smėlio maišų pylimas gali susilėgti, dėl to virš vandens esanti pylimo dalis gali sumažėti. Todėl susislėgimui rekomenduojama pridėti 5 procentus viso pylimo aukščio.

Pylimo aukštis + $\geq 0,60$ m = Pylimo plotis

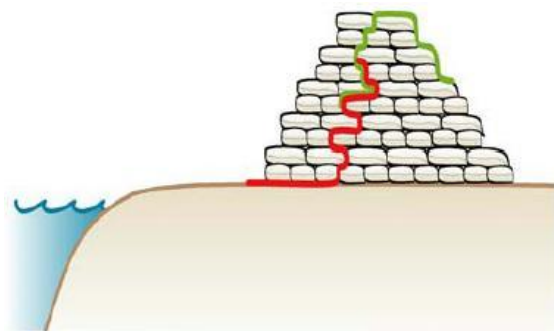
- Smėlio maišų pylimo viršūnė turi būti mažiausiai 0,6 m pločio (6 pav.).
- Dėl susidarantių didelių vandens slėgių, statant aukštesnius nei 1,8 m pylimus, kreipkitės į vietos institucijas dėl papildomų

rekomendacijų.

6 pav.

Polietileno plėvelė

- Tinkamas ir teisingas polietileno plėvelės naudojimas sumažina potvynio vandens pratekėjimą pro pylimą. Pylimui naudokite 3 - 6 metrų pločio kuo storesnės polietileno plėvelės ritinius. Tiesti pradama nuo upės pusės. Palikite plėvelės gabalą išlindusį iš po pylimo (7 pav.). Būkite atsargūs ir nepradurkite polietileno, nes tai sumažins sandarumą.

7 pav.

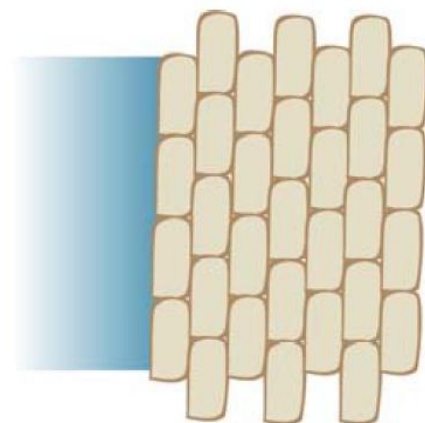
Pirmas/apatinis sluoksnis

- Pirmam/apatiniam sluoksniui smėlio maišus klokite lygiagrečiai vandeniui. Smėlio maišo uždaras galas turi būti statmenas upės tėkmės kryptčiai (8 pav.).
- Užpildytą antrojo smėlio maišo dalį reikia dėti ant tuščiosios prieš tai padėto maišo dalies.

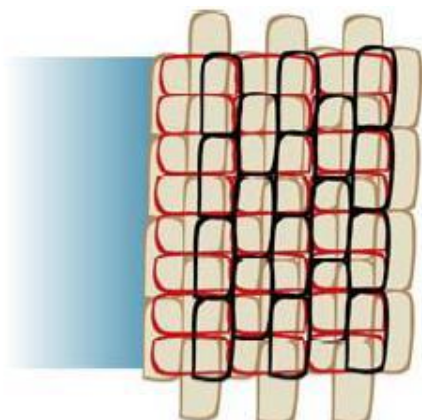
8 pav.

- Smėlio maišą dėkite į jam skirtą vietą ir patrypkite kojomis, kad jis įgautų tinkamą formą ir padėtį, t.y. suslėkite jį.
- Antrą ir kitas apatinio sluoksnio eiles klokite taip, kad suformuotumėte plytų raštą (9 pav.).

9 pav.

Antras ir kiti pylimo sluoksniai

- Klojant antrą pylimo sluoksnį, smėlio maišus pasukite 90 laipsnių kampą. Sandarią smėlio maišo pusę klokite į vandens pusę. Įsitikinkite, kad maišai yra tinkamai supilti ir užsandarinti bei tvirtai pakloti.
- Klojant vis kitą sluoksnį nepamirškite pakeisti smėlio maišų krypties iš lygiagrečio vandeniui į statmeną ir atvirkščiai (10 pav.).

10 pav.

- Kas antrą sluoksnį smėlio maišai turi būti klojami vienu ketvirtadaliu maišo pločio toliau nuo krašto formuojant taip vadinamus laiptelius tiek iš vandens pusės tiek iš sausumos pusės (10 pav.).
- Polietileno plėvelę „zigzaguokite“ tarp smėlio maišų sluoksnių bent kas du sluoksnius – taip išvengsite plėvelės įtrūkimų. Plėvelę pylime reiktų tiesti ne toliau kaip per tris smėlio maišus nuo vandens pusės (7 pav.).
- Jei klojate naują polietileno plėvelės ritinį, nepamirškite užtikrinkite, kad bent 0,6 m naujoji plėvelė uždengtų senąją (dubliuokite plėvelės galus) (7 pav.).
- Nesvarbu kokį tvirtą smėlio maišų pylimą pastatėte, kartais susidaręs ypač didelis vandens slėgis gali persisunkti per smėlio maišus. Patartina turėti paruoštą darbui vandens siurbį (pripildytą degalais ir tepalu) bei evakuacijos planą (kur galėtumėte apsistoti jei tektų palikti namus).

Smėlio iš smėlio maišų pylimo panaudojimas

- Smėlis iš smėlio maišų neturėtų būti naudojamas vaikų smėlynėse ar žaidimų aikštelėse. Šis smėlis gali būti naudojamas kraštovaizdžio kūrimo tikslais.